

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 420-1928)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejderforhold/Foranstaltninger mod Arbejdsløshed (Nødhjælpsarbejde, Ungdomsarbejde)

Gader

Gader/Anlæg, Udvidelse og Regulering af Gader og Veje, Gadeplaner

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 25. oktober 1928](#)
- 2) [Byrådsmødet den 1. november 1928](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 25. oktober 1928 - side 15

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 420-1928)

Forslag fra Brolægningsudvalget om Fortsættelse af Afgravningsarbejdet ved Ringgaden.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling:

"Udvalget kan anbefale, at Afgravningen udføres overensstemmende med foranstaaende, idet Udgiften afholdes af Kassebeholdningen og opføres paa Kontoen for Gadeanlæg Nord for Aaen. Det henstilles, at Brolægningsudvalget anmodes om at fremkomme med nærmere Forslag om Maaden, paa hvilken Arbejdet tænkes udført.

Borgmesteren forelagde Indstillingen. Arbejdet var et Led i Udgravningen til Ringgaden, og Udvalget kunde jo ikke have noget imod, at det blev udført; men det kunde ikke nægtes, at

det hidtil udførte Arbejde har været noget dyrt.

M. C. Falk skulde ikke sige meget om Sagen, da den igen skulde til Byraadet, og der vilde saa til den Tid fra Brolægningsarbejdet foreligge en Plan for Arbejdet.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 1. november 1928 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 420-1928)

Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende Udførelse af Afgravningsarbejde ved Vestre Ringgade.

Følgende Indstilling forelaa:

"Udvalgets Flertal (M. C. Falk og Andr. Bitsch) foreslaar, at Maaden, hvorpaa Arbejdet udføres, bliver som den hidtil anvendte med Trillebør og ikke Tipvogne.

Naar Udvalget foreslaar denne Fremgangsmaade, skyldes det, at Middelflytteafstanden af Jorden bliver ca. 150 m, hvad der maa betragtes som en rimelig Afstand for den Arbejdsmaade. Til Oplysning tjener, at Middelflytteafstanden ved det udførte Arbejde har været ca. 500 m.

Mindretallet (N. C. Christiansen) indstiller, at Arbejdet udbydes i offentlig Licitation paa samme Maade som ved Randers Landevej."

,M. C. Falk anbefalede Flertallets Forslag, som gik ud paa at fortsætte efter samme Regler som hidtil, saaledes at Timelønnen bliver 98 Øre og den daglige Arbejdstid 7 Timer, gifte Folk med Børn faar 5 Dage ugentlig, gifte uden Børn

4 Dage, og ugifte 2 Dage. Ved at anvende Trillebører til Flytningen kunde der beskæftiges et større Antal Arbejdere. Iøvrigt henviste Taleren til sin tidligere Redegørelse angaaende det allerede udførte Nødarbejde.

P. Petersen meddelte, at den borgerlige Gruppe ikke kunde gaa med til den Form for Arbejdet, men maatte holde paa Licitation som ved Randers Landevej. Taleren havde ikke noget imod, at der anvendes Trillebør, men det kunde lige saa godt ske hos en privat

Entrepreneur. Skulde Arbejdet udføres af Kommunen, syntes Taleren bedre om den Maade, der anvendes i Vejle; Arbejdstiden var der 7 Timer å 1 Kr., gifte Folk, hvis Hustru ikke har Arbejde, faar 4 Dage ugentlig, andre gifte 3 Dage og ugifte 2 Dage. Men samtidig forlangtes det, at der skal køres 6 Trillebører pr. Time i en Afstand af 100 m. Men principielt maatte Udvalget holde paa, at Arbejdet udbydes i Entreprise.

Borgmesteren bemærkede, at den borgerlige Gruppe ikke altid havde holdt paa dette Princip, for saa vidt Taleren erindrede, havde Byraadet i Fjor enstemmig vedtaget at sætte Arbejdet i Gang efter de hidtil anvendte Regler.

M. C. Falk vilde have gjort opmærksom paa det samme som Borgmesteren. Den Metode som Konsul Petersen foreslog, vilde ikke bidrage meget til at afhjælpe Arbejdsløsheden, og f. Eks. ved et Arbejde som Randers Landevej havde der gennemsnitlig arbejdet 25-45 Mand. Angaaende Oplysningerne fra Vejle vilde Taleren hævde, at der blev arbejdet mindst lige saa godt her, naar man tog Hensyn til, at den Afstand, Jorden skulde flyttes, var ca. 700 m. Taleren mente egentlig, at Forslaget fra Byens Udvidelse og Bebyggelse betød, at Arbejdet skulde fortsættes som hidtil, og at Brolægningsudvalget blot skulde fremkomme med Planer angaaende Arbejdet. Hvis man stadig skulde trille Jorden 7-800 m, vilde man maaske have foreslaaet en anden Form, men det forelaa ikke her, idet Afstanden nu maatte kaldes passende, og saa var den foreslaaede Maade vist den bedste til at mildne Arbejdsløsheden.

P. Petersen gjorde opmærksom paa, at den borgerlige Gruppe var gaaet med til baade det ene og det andet for at mildne Arbejdsløsheden, men efter at man havde set, hvor dyrt Arbejdet var blevet, havde man faaet et andet Syn paa Forholdet. Taleren vilde spørge Hr. Falk, om han stadig mener, at det er den mest økonomiske Maade for Kommunen; for Taleren mente tværtimod, at det var den alldyrreste.

N. C. Christiansen anbefalede Mindretallets Standpunkt, fordi det var det billigste for Kommunen, og ved at udlicitere Arbejdet var man samtidig sikret imod den Kritik, der vilde fremkomme, hvis Kommunen selv lod Arbejdet udføre. Det var rigtigt, at der næppe kom saa mange Folk i Arbejde, og enkelte vilde maaske saa gaa over paa Hjælpekassen, men Kommunen vilde sikkert alligevel tjene derved. Det Arbejde, der hidtil var udført, havde kostet 3 Gange saa meget, som hvis det var liciteret ud.

Bernt Jensen hævdede, at den borgerlige Gruppes Forslag ikke tog særlig Sigte paa at afhjælpe Arbejdsløsheden, for efter dette vilde der næppe blive Arbejde til mere. end en

halv Snes Mand i Vinter, og det betød jo ikke meget. Arbejdet ved Randers Landevej kostede i Arbejdsløn 100000 Kr., og der havde kun været beskæft. 25 - 48 Mand. Det var vist tvivlsomt, at Arbejdet blev billigere ved at udbyde det, for Entreprenøren skulde jo ogsaa have en Fortjeneste derved. Efter Flertallets Forslag vilde der komme

5 Gange saa mange Folk i Arbejde, hvorfor Taleren vilde anbefale dette.

Andr. Bitsch pegede paa, at Flertallets Forslag særlig gik ud paa at mildne Arbejdsløsheden, for selve Arbejdet var ikke mere paakrævet, end det godt kunde vente til senere; det andet var Hovedsagen. Efter Mindretallets Forslag blev det hele ret betydningsløst. Saafremt Arbejdsløsheden ikke særlig kunde mildnes derved, havde Taleren ingen Interesse af at faa Arbejdet udført.

M. C. Falk vilde gerne indrømme, at Arbejdet kunde være lavet mere økonomisk, men man maatte ikke glemme, at det blev sat i Gang for at afhjælpe Arbejdsløshed, og det gjaldt derfor om at faa saa mange som muligt i Arbejde. Det kunde ikke kaldes nogen daarlig Foranstaltning, naar ca. 500 Familiefædre derved havde tjent til deres Familiers Underhold, for man maatte ikke glemme, hvilken Betydning det havde for disse at kunne leve af deres Arbejde fremfor at søge offentlig Hjælp. Hvis man havde sat Tipvogne i Gang, kunde Arbejdet have været udført billigere, men samtidig havde Hjælpekassen faaet en langt større Udgift, saa det var ikke givet, at det vilde have været en Besparelse. Angaaende eventuel Kritik vilde Taleren gøre opmærksom paa, at den slap man aldrig for, naar man sad i Byraadet.

P. Petersen bemærkede, at det jo var Udvalget, der skrev Konditionerne for Entreprenøren, og saa kunde det jo kræve, at Arbejdet skal udføres med Trillebører o. s. v. Hvis der kunde komme 5 Gange saa mange i Arbejde efter Flertallets Forstag, var det jo en Indrømmelse af, hvor uhyre langsomt Arbejdet gaar paa den Maade. Taleren maatte fastholde Mindretallets Forslag som var det billigste og bedste for Kommunen.

Flertallets Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 6.